

Skolbakgrund, strategianvändning och ordförrådsutveckling på sfi

Lars Bokander

Jönköping University, lars.bokander@ju.se

Anders Agebjörn

Malmö universitet, anders.agebjorn@mau.se

Ordförråd är en central komponent i andraspråksinlärares kommunikativa språkfärdighet. Forskning har visat att ordförrådsutveckling påverkas av inlärares användning av ordinlärningsstrategier och att sådana strategier kan läras ut. Därför är det rimligt att anta att andraspråksinlärares skolbakgrund inverkar på deras strategianvändning och ordförrådsutveckling.

Denna pilotstudie fokuserade på strategianvändning och ordkunskap hos 42 sfi-elever med varierande skolbakgrund. Alla läste kurs D och var alltså på ungefär samma språkliga nivå. Med modifierade versioner av Bokanders (2016) ordkunskapstest och LaBontees (2017) strategianvändningstest utforskade vi samband mellan deltagarnas skolbakgrund, strategianvändning och ordkunskap.

Resultaten visade att sociala strategier, som att använda nya ord i kommunikativa situationer, korrelerade positivt med ordkunskap. Skolbakgrund tycktes inte påverka elevernas benägenhet att använda sådana strategier. Strategier för att befästa redan bekanta ord föredrogs i högre utsträckning av elever med kortare skolbakgrund. Denna preferens korrelerade negativt med ordkunskap. Strategier för att utvidga ordförrådet, exempelvis genom att utifrån kontexten gissa vad okända ord betyder, föredrogs av elever med längre skolbakgrund. Denna preferens korrelerade positivt med ordkunskap. Dessutom var elever med längre skolbakgrund mer benägna att planera sin ordinläring.

En viktig implikation av studien är att sfi-elever med kortare skolbakgrund behöver stöttas i att använda strategier som syftar till att utvidga ordförrådet och inte bara till att befästa redan kända ord. Dessa elever behöver även stöttas för att planera en långsiktigt hållbar ordförrådsutveckling.

Referenser

- Bokander, L. (2016). SweLT 1.0: konstruktion och pilottestning av ett nytt svenskt frekvensbaserat ordförrådstest. *Nordand: nordisk tidsskrift för andrespråksforskning*, 11(1), 39–60.
- LaBontee, R. (2019). Strategic vocabulary learning in the Swedish second language context. Doctoral thesis. University of Gothenburg.